

Sjelden malerbegavelse i Galleri K

Posted on **oktober 9, 2016 17:04** av Paul Grøtvedt

For å bli synlig i dagens markskrikereske og infantile medier må en kunstner være så ubegavet og innskrenket at han sjokkerer både avisen og leserne. Nettopp sjokkeeffekten gir bred omtale, og ikke minst gode bonuspoeng til stipendsøknaden. Før i tiden kastet borgerne skrapet på søppeldynga, nå plukker kunstnerne det opp, plasserer det inn i et galleri, der borgerskapet betaler blodpris for å demonstrere sin kulturelle status.

Svein Strand hører ikke hjemme i dette depraverte kretsløpet av journalistisk dårskap og forskrudd samtidskunst. Han er noe så uvanlig som en tradisjonsforpliktet billedkunstner som stadig og målbevisst insisterer på at kunsten ligger i det malte bilde. Skjønt ikke bare i maleriet som sådant, men for hans del også i en bestemt motivkrets, nemlig interiører og stilleben. Det er en begrenset tematikk, men muliggjør av den grunn nettopp en konsentrasjon om det som er maleriets gåtefulle forbindelse mellom blick og virkelighet.

Svein Strand er ingen nykommer i kunstfeltet, han fikk sin utdannelse på 50-tallet og har nå malt bilder i snart 60 år. Det er alltid gjennomarbeidede verker, med en forfinet palett og et våkent øye for bildets maleriske og komposisjonelle mening. Hans utstilling nå i Galleri K på Skillebekk, malt over en tiårsperiode, er ikke mange, men røper noen nye grep som vitner om fordypelse i den visuelle kreativiteten.

Bilde: Maurisk interiør (1987)

For en historisk bevisst kunstner med en vedvarende interesse for maleriets status som bilde, handler ikke maleprosessen bare om å gjengi et valgt utsnitt av virkeligheten. Selvsagt kan det bli et fint bilde og en treffende etterligning, men det er ikke den side av prosessen Svein Strand er opptatt av. Det malte bilde er også noe mer, nemlig en objektivisering av den menneskelige persepsjon slik den blir formet og formidlet ut fra et skapende blick. Av den grunn fremstår da også maleriet som en helt ny gjenstandstype, som det ikke finnes maken til i vår naturgitte virkelighet.

I hvilken kategori man skal plassere denne gjenstandstypen, er en sak for seg, og på siden av hva den kunstneriske objektiveringen innebærer og består av. I Svein Strands tematisering av interiører og stilleben handler maleriet om en synliggjøring av bildets egen, spesifikke virkelighetskarakter. Ikke som noe i seg selv, men som en dialog mellom det vi umiddelbart sanser og blikkets bidrag til at bildet blir noe mer enn en kopi av virkeligheten.

I mange av Strands bilder ser vi at kunstneren legger inn et speil eller et vindu som viktige elementer i motivet. Tradisjonelt blir de brukt som symboler på maleriets dobbeltbetydning, at det både viser til sin egen virkelighet og den ytre sansbare. På den måten føyer kunstneren inn i sitt motiv en dobbeltreflektert meddelelse, som på en diskret måte forteller betrakteren at bildet formidler en visuell mening av høyere orden. Kort sagt at mennesket er medskapende i sin persepsjon.

Denne problematikken er av godt gammelt merke. Allerede Leonardo da Vinci reflekterte over synets gåtefulle karakter, men det er ikke her Svein Strand har fått sine kunstneriske og maleriske impulser. Hans maleri er rotfestet i fransk kunst fra tiden før og etter 1900. Vanskelig å si hvilke av datidens kunstnere som har betydd mest, siden han fikk de franske impulsene formidlet og filtrert gjennom sin lærer på Kunstakademiet, Alexander Schultz.

Men uansett, Svein Strands maleri er uomtvistelig influert av fransk ånd og sensibilitet. Det er en billedtradisjon med vekten på forenklet figurasjon og en sober, koloristisk palett. Når Strand maler sine interiører og stilleben så toner han nå ned figurasjonen og forsterker den koloristiske fylde. Det er det nye grepet, som får motivet til å vibrere i et slags visuelt mellomrom. Tingene har fått en sterkere glød i fargen, men mister dermed noe av sin egenkarakter, som om motivets mening prøver å skjerme det gåtefulle i bildet.

Men det er allikevel ingen tydelige tegn på at figurasjonen taper terreng, og at bildet ikke lenger uttrykker sin egen sansbare virkelighet. Motivets forskjellige ting har bare fått en større intensitet i fargen og maleriet en mer personlig billedpuls. Man kan si at Svein Strand har modnet med årene, skjønt det er vel mer korrekt å si at konsentrasjonen om bildets vesen og egenart har modnet ham.

Galleri K:

Svein Strand, malerier

Varer fra 7/10 – 6/11 -2016